Ч. 189. Субота 23 серпня (5 вересня) 1903. Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Криза на Угорщині в теперішній порі. — Австро-Угорщина а Балкан. — Положенє на Балкані).

Є. Вел. Цісар виїхав вчера до Будапешту і тепер будуть вести дальші переговори. Чим закінчать ся, годі знати, бо справа дуже загострила ся. Партия Кошута говорить отверто, що без мадярскої команди у войску не прийде до ніякого порозуміня, а лїберальна, найсильнїйша доси партия не має анї охоти, анї мабуть і сили станути до борби против обструкциї. Чи Векерле дістане тепер місию утвореня нового кабінету, чи хтось инший, ще не знати, та й здає ся, що то річ байдужна, скоро мадярска обструкция чує ся нинї так сильною, що говорить зовсім отверто і сьміло, що Австрия мусить стати федералїстичною. Чи тепер настала пора до того і чи аж через Мадярів має Австрия стати федералїстичною, се мабуть покаже вже найблизша будучність. Фактом єсть лиш то одно, що ситуация тепер дуже заострила ся та що й Долитавщина вже зачинає виступати щораз більше і виразнїйше не лиш яко сторона інтересована, але й яко сторона, котра не мало терпить через забаганки мадярскі. Ситуация у внутрі нашої держави стає ся тим критичнїйшою, що відносини заграничні, іменно же положенє на Балканї стає ся щораз грізнїйше.

Майже всї партиї політичні зачинають вже рушати ся. Про виступленє екзекутивного комітету в справі войсковій ми вже доносили. Той комітет постановив скликати на день 7 с. м. ширший комітет зложений з 15 членів на нараду в палаті послів. Так само постановив і клюб центра палати послів зібрати ся на нараду над ситуациєю, а засїданє визначено на день 17 с. м. — З Праги доносять знов, що нині має там радити молодоческий клюб а посли Герольд і Пацак мають на нїм говорити о політичнім становищи Чехів. На день 12 с. м. скликана також ческа народна Рада. Серед нїмецких послів настав тепер загальний і однодушний погляд, що Мадярам не треба робити ніяких концесий.

Як грізним стало ся теперішне положенє, можна вносити із слїдуючої чутки, хоч єї тепер заперечує Fremdenblatt. Вже перед кількома днями ходила чутка і єї передавали віденьскі ґазети, що у Відни ведуть ся важні войскові наради, а оногди таку саму чутку пустила в сьвіт і мадярска ґазета Hezank, подаючи єї, як каже, з дуже певного жерела. Згадана ґазета каже, що у Відни ведуть ся наради войскові, на котрих не розходить ся о кризу на Угорщинї, анї не о концесиї для Мадярів, лиш о всїлякі войскові розпорядженя, які потрібні для Австро-Угорщини зі взгляду на рух на Балканї. Наради ті суть наслїдками умов, які пороблено з королем румуньским підчас его гостини в Ішлю. Кажуть, що розходить ся о то, щоби витягнути консеквенциї з войскового договору, який заключила Австро-Угорщина з Румунією ще в 1897 р. та установити, в який спосіб мала би Австро-Угорщина підперти Румунію, наколиб прийшло до якої війни. Отже згадана угорска ґазета Hezank каже, що єсть плян, щоби в сїм случаю змобілїзувати три корпуси а то германштадский, темешварский і арадский, котрі вже й мають в тім напрямі тайні інструкциї і можна кождої хвилї сподївати ся їх мобілїзациї. Fremdenblatt, як вже сказано, заперечує сїй вісти та й зовсїм справедливо, бо армія австро-угорска єсть так приготовлена, що кождий корпус кождої хвилї може бути змобілїзований.

Доси воюють на Балканї лиш болгарскі ватаги против турецкого войска та турецких жителїв і тих християн, що не хотять ставати по їх сторонї. Але тепер вже єсть обава, що готові рушити ся і магометани. Серед магометан як на провінциї, так і в Константинополи слїдно вже велике розъяренє, котре виклику-

4)

Пес Баскервілїв.

(З англійского — Конана Дойля).

(Дальше).

Шерльок Гольмс ударив ся нетерпеливо рукою в коліно і скрикнув:

— Ах, коли-б я там був! Таж се незвичайно цікава подія, з котрої досьвідчений знаток міг би добути неоцінені річи. Ті слїди на піску, де можна би читати як в книжцї, затер дощ і ходаки цікавих селин! О, докторе Мортімер, докторе Мортімер! І що ви мене не покликали! Страх, як ви провинили ся!

— Я не міг вас покликати, пане Гольмс, не виявлюючи тих усїх подробиць, а я вже сказав, длячого хотїв мовчати. Впрочім... впрочім...

— Чому вагаєте ся?

— Є на сьвіті обставини, серед котрих і найхитрійший та найдосьвідченїйший детектив нїчого не вдїє.

— Маєте на думцї щось надприродного?

— Сего не кажу рішучо.

— Нї, але так отверто, як ви думаєте?

— Після сеї траґічної ночи, пане Гольмс, довідав ся я про дещо, що годі назвати природним.

— Приміром?

— Ще перед тою страшною ночию богато людий бачило на багнищи потвору, котрої опис годив ся зовсїм із зверхним виглядом злого духа з Баскервілю. Нема бесїди, щоби тут ходило о зьвіря звістне людскій науцї. Всї признають, що то було величезне сотворінє, страшна, фантастична зьвірюка. Я випитував докладно тих людий; оден з них недурний селянин, другий коваль, а третий посесор. Всї три описували однаково зловіще явище, що виглядало зовсїм так, як той пекольний пес у казцї. Вірте менї, в цїлій околици панує тревога і треба нинї дуже великого завадіяки, щоби відважив ся ночию вийти на луку.

— А ви, чоловік науки, вірите також, що се явище надприродне?

— Я сам не знаю, що думати.

Гольмс здвиг плечима.

— Доси — сказав — я обмежав ся в своїх дослїдах до области сего сьвіта. По моїм слабим силам боров ся з усяким лихом. Але підняти борбу против самого батька всего лиха се чейже недостижима задача... Але признаєте бодай то, що слїди були наглядні.

— Пекольний пес був о стілько справдїшним явищем, що вспів розірвати чоловікови шию; а всеж таки було се диявольске насїнє.

— Як бачу, то ви гет пристали до людий, що вірять в надприродні явища. Та скажіть менї одно, пане доктор: коли ви в то віруте, то чому ви взагалї удали ся до мене о пораду? Говорите, що слїдити за причиною смерти сер Черльса ніяк, а рівночасно просите мене, щоби я якраз тим заняв ся.

— Нї, я вас о то не просив.

— Так чим можу вам служити?

— Я хотїв лиш порадити ся, що маю вчинити з сер Генрієм Баскервілем. Він прибуває — тут глянув др. Мортімер на свій годинник — точно за годину і чверть на дворець Ватерлю.

— Чи то він спадкоємець?

— Так. По смерти сер Черльса ми оглянули ся за молодим дїдичем і довідали ся, що він осїв в Канадї і посьвятив ся рільництву. Як нас повідомлено, се не пересїчна людина. Говорю в тій хвили не як лїкар, але як виконавець завіщаня сер Черльса Баскервіля.

— Чи нема инших претендентів до спадщини?

— Нї, пане. Одинокий ще свояк, на котрого слїди ми попали, є, а властиво був Роджер Баскервіль, наймолодший з трех братів; сер Черльс був найстарший. Другий брат, що помер в досить молодім віцї, полишив єдиного сина, властне нашого молодого Генрія. Третого, Роджера, уважали паршивою вівцею в родинї. Був він олицетворенєм давного типу Баскервілїв і як менї розказували, блукав ся по сьвіті зовсїм як старий Ґуґо. Англійска земля не припала єму до вподоби, тому переселив ся до середучої Америки, де й помер в 1876 р. на жовту пропасницю. Отже Генрі є послїдний з родини Баскервілїв. За годину і пять мінут маю стрінути ся з ним на стациї Ватерлю... Телеґрафував до мене з Суземтон, що приїде нинї рано... Що-ж маю з ним вчинити, пане Гольмс?

— Чому не мав би він замешкати в домі своїх батьків?

— Се видає ся зовсїм природним, не правда? Однак не треба забувати, що члени роди-

ють не лиш самі вісти о борбах з т. зв. комітачами, але й вид многих ранених і недужих вояків, які приходять до Константинополя Щоби такого враженя не робити на публику, поміщають тепер ранених вояків, яких привозять з адриянопольского вілаєту, вже не у войскових шпиталях, але в специяльних султаньских шпиталях в Ілдіз та в шпитали для дітий в Гамідіє. Що ще більше роздразнює магометан в Константинополи, то вид тих многих втікачів, які приходять до столиці з околиць коло Кірк-Кіліссе. Мимо того не сьміє прийти до того, щоби й магометани рушили ся, бо тоді їх фанатизм не знав би вже ні кінця ні міри і мусїло би хиба прийти до загальної війни. Се чують добре в миродайних кругах в Константинополи і старають ся всїми силами душити фанатизм магометан. То однак не дасть ся довго робити, бо на провінциї зухвалість ватаг стає щораз більша. Із Софії розійшла ся непотверджена доси чутка, що ворохобники підпалили Адріянополь і часть єго висадили у воздух.

Новинки.

Львів дня 4-го вересня 1903.

— **Іменованя.** П. Намістник іменував повітових ветеринарів: Фр. Васьневского, Войт. Целенкевича, Кар. Гроховского і Володим. Білиньского старшими ветеринарями повітовими, а асистентів ветеринарийних: Меч. Дальквича, Ів. Франкевича, Брон. Кахникевича і Мих. Хвалибиньского ветеринарями повітовими.

— **Перенесеня.** П. Намістник переніс старших ветеринарів повітових: Стан. Квециньского з Ряшева до Кракова, Зен. Шидловского з Коросна до Тарнова, Ів. Скуциньского з Городенки до Ряшева, Мар. Авдиковского з Лїська до Печеніжина, Войт. Целенкевича з Горлиць до Коросна, а ветеринарів повітових: Мих. Охнича з Печеніжина до Писька, Сильв. Кручковского з Вадовиць до Бібрки, Льва Люблїнера з Богородчан до Долини, Йос. Ферґеслїха з Писька до Вадовиць, Фр. Деча з Косова до Тернополя, Теоф. Гамермана з Долини до Львова, Володисл. Рудницкого з Бібрки до Городенки, Зен Юрого з Теребовлї до Кракова, Ів. Франкевича з Бродів до Львова і Брон. Кахникевича зі Львова до Лїська — та асистентів ветеринарийних: Стан. Кольберґера з Борщева до Кольбушової, Стан. Криницкого зі Львова до Коросна, Володим. Гіольского з Городенки до Теребовлї, Тад. Срочиньского з Кольбушової до Богородчан, Мар. Стровского з Кракова до Косова, Ів. Дзюржиньского з Підволочиск до Ряшева, Стеф. Дидовича з Перемишля до Львова і Альфр. Іржиковского з Коломиї до Підволочиск.

— **Др. Василь Щурат,** професор гімназиї в Бродах, виїздить за піврічною відпусткою до Німеччини для студий психольоґії, на котрі дістав від мінїстерства просьвіти піврічну стипендию 800 кор. з фонду, призначеного на підготовлене учительских сил для унїверситетів. Др. Щурат удає ся передовсїм до Штрасбурґа слухати викладів тамошного професора унїв. д-ра Теобальда Ціґлера.

— **Закупно коний для войска.** Міністерство краєвої оборони постановило закупити в сїм році коні для войска з поминенєм посередників на отсих ярмарках: Дня 12 вересня с. р. в Сяноцї, Бродах і Буцневі; 14 вересня в Раві рускій, Черниловї і Тарнові; 17 вересня в Самборі; 21 вересня в Ряшеві і Яслї; 22 вересня в Мілци, Рогатині і Новім Санчи; 24 вересня в Тарнобжеґу і Бялій; 27 вересня в Тарнові; дня 6 жовтня в Кракові. Войскова комісия має куповати на згаданих ярмарках лише коні в віцї від окінченого 4 року до 7 лїт, міри 158 до 166 цм. за пересїчну цїну по 650 корон, крім того за коні, які комісия признасть за „знамениті“, одержить властитель премію 20 корон.

— **Нові рогачки** на повітових, громадских і двірских дорогах, ухвалені соймом на 5 лїт, дїстали вже цїсарску санкцию. Між иншими заведені будуть рогачки: від мосту на Полтві в Куткорі для повітового виділу в Золочеві; від мосту на Стрвяжи в Чаплях для повітового виділу в Самборі; на повітовій дорозї з Бучача до Потока золотого для пов. виділу в Бучачи; на пов. дорозї з Дрогобича на Гиравку до Глинного, на громадских дорогах з Лїшнї до Підбужа і з Виготи до Медичич до пов. виділу в Дрогобичи; від двох мостів на Днїстрі для двірского обшару в Конюшках сїмянівских; на пов. дорозї з Яворова до Немирова для пов. виділу в Яворові і від мосту на Сикаї для двірского обшару спільно з громадою в Сухорові.

— **Старі пятки і десятки.** Почавши від 1 вересня с. р. до 30 падолиста с. р. можна виміняти старі 10-ґульденові банкноти на нові гроші лише у філії банку австро-угорского. З днем 1 грудня с. р. се виміна буде переводити ся лише в банку австро-угорскім у Відни і Будапешті до 31 грудня с. р. Банкноти 100-ґульденові з датою 1 мая 1880 будуть принимати ся в головнім банку австро-угорскім і в єго філїях до 30 цьвітня 1904. Від 1 мая 1904 до 30 жовтня 1904 будуть приймати їх лише головні заведеня банку. По 1 падолиста 1904 філїї банку будуть приймати їх лише за дозволом головної ради австро-угорского банку. По 31 жовтня 1910 гасне обовязок банку приймати ті банкноти.

— **Земля на продаж.** В Винниках коло Львова суть на продаж реальности враз з господарскими будинками. Ті реальности можна набувати в цїлости або в дорозї парцеляцийній. Близших інформаций уділяє „Краєвий союз кредитовий“ у Львові, Ринок ч. 10.

— **Самоубийство.** З Долини пишуть нам: Дня 27 серпня с. р. о 8-ій год. рано застрілив ся з незвістної причини Вільгельм Штац, 33 лїт маючий, властитель реальности і будівничий в Долинї. Наповнивши рушницю водою, цїлий набій впакував до голови, котра розпалась в кавалички. Долина стратила в нїм одного з найздібнїйших будівничих.

ни Баскервілів, котрі мешкали в тім замку, погибли всї наглою смертию. Я певний, що сер Черльс, колиб був міг поговорити зі мною перед смертию, був би просив мене, щоби не допустити до сего дому послідного потомка єго родини і наслїдника великого майна. Та з другої сторони не можна заперечити, що гаразд тої убогої країни залежить головно від присутности сер Генрія. Всї уліпшеня, які завів сер Черльс, зведуть ся нї на що, коли замок не буде мати мешканця. Тому я прийшов до вас о пораду, бо бою ся, чи я не занадто буду кермувати ся власним інтересом.

Гольмс задумав ся на хвилю; вкінци сказав:

— Иншими словами річ має ся так: по вашій думцї в гру входить якась пекольна сила, задля котрої членам родини Баскервілів перебувати в Дертмур небезпечно.

— А хибаж оно не так?

— Не перечу. Однак коли ваша теория о надприродних явищах правдива, то чейже молодець наражений на лихо так само в Льондонї як в Девоншір. Годїж уявити собі чорта, котрого власть обмежала би ся лише на одну парохію, як приміром управа якої фабрики.

— Пане Гольмс, ви задивляли би ся на ту справу поважнїйше, колиб стикали ся безпосередно з єї обставинами. По вашій думцї сер Генрі не наражений в Девоншір на більшу небезпечність як в Льондонї... Приїздже за пятьдесять мінут. Щож ви радите?

— Раджу вам, ласкавий пане, взяти дорожку, закликати пса, що драпає до моїх дверий і виїхати до стациї Ватерлю сер Генрію на зустріч.

— А потім?

— Потім не скажете єму нїчого, доки я не надумаю ся над тим всїм.

— А довго будете надумувати ся?

— Двайцять чотири годин. Докторе, буду вам вельми вдячний, коли прийдете завтра рано о десятій. Добре було би привести з собою також сер Генрія.

— Дуже радо, пане Гольмс.

Др. Мортімер записав на манжетї годину стрічі і вийшов.

Гольмс задержав єго на сходах.

— Ще одно питане, докторе. Ви казали, що перед смертию сер Черльса Баскервіля кількох людий бачило на луцї якусь мару.

— Так, трех людий.

— А чи бачили єї також пізнїйше?

— Про се не чувати.

— Дякую вам. До побаченя!

Гольмс повернув до свого фотелю, а єго спокійний вид повний внутрішного вдоволеня вказував, що мій приятель думає про щось приємного.

— Виходиш, Ватзоне?

— Так, а може я тобі потрібний?

— Нї, любчику; твоєї помочи буду потребувати доперва в хвили дїланя. Знаєш, се пишна справа, одинока в своїм роді. Як будеш переходити коло склепу Бредлія, скажи, щоби прислав менї фунт найміцнїйшого тютюну. А тепер лиши мене самого до вечера. Коли вернеш, розкажемо собі наші думки про сю цїкаву загадку, яку дав нам розвязати др. Мортімер.

Гольмс любив застановляти ся в самотї над кождим дїлом. Тоді опрокидав або попирав свої власні погляди і приходив до якогось висновку.

Я провів день в клюбі і доперва вечером навідав ся на Бекер стріт.

Була година може девята, коли я опять найшов ся в нашім помешканю.

Коли я відчинив двері, здавало ся менї, що горить. Густий дим заповняв цїлу комнату, а полумінь лямпи мигтїла в тім диму непевним блиском.

Я поступив кілька кроків і очуняв з перестраху, бо се був лише дим з міцного тютюну, що почав драпати мене в горлї, викликуючи неприємний кашель.

Доперва по хвили серед тої густої хмари я замітив невиразну стать Гольмса, що загорнувшись у шляфрок, сидів вигідно в своїм фотели. В зубах держав люльку.

Наоколо него, на дивані лежали ріжні свистки паперу.

— Ти перестудив ся, Ватзоне? — спитав.

— Нї, се лиш той поганий дим.

— А так, дим досить густий....

— Густий?! Тут годї віддихати!

— Ну, то відчини вікно! Як бачу, ти пересидїв цїлий день у клюбі.

— Гольмсику....

— А що, вгадав?

— Очевидно, але як...?

Гольмс розсьміяв ся, бачучи моє здивоване.

— Який ти нездогадливий — сказав. — Для мене се правдива втіха забавити ся твоїм коштом. Погадай лиш, такий пан, як ти, що не богато має щирих приятелів, виходить підчас зливного дощу та болота і вертає вечером зовсїм не замараний, в чистих черевиках.... Ну, що з того вносити? То, що сей добродій пересиджував десь цїлий день.... Чи се не ясне як сонце?

— Так, дуже ясне....

— На сьвітї є богато ясних річий, на котрі не звертає ся уваги. А як тобі здає ся, де я міг бути?

— Менї здає ся, також цїлий день дома.

— Де там... Я був в Девоншір.

— Гадками?

— Очевидно. Моє тїло не ворухнуло ся з фотелю і як на жаль перевоную ся, спожило за той час в моїй неприсутности два великі горнята кави і страшну силу тютюну. Зараз як ти відійшов, я післав до Стемфорда по мапу околиці Дертмур і мій дух уносив ся цїлий день над тим шматом землї. Можу похвалити ся, що я міг би вже тепер мандрувати в тій околици без провідника.

— Чи та мапа обнимає великий простір?

— Ще який!

Гольмс розгорнув частину мапи і розложив єї на колїнах.

— Отсе околиця, о котру нам ходить — сказав. — Тут по середині находить ся посїлість Баскервіль Гаьл.

— Окружена лїсом?

— Так. Хотяй тисова алея на мапі не зазначена нїякою назвою, то можу присягну-

— Нещастна пригода. Сими днями погиб в часї роботи при будові зелїзницї Самбір Ужок в селї Стрілках зелїзничий робітник Тома Капа з Бжеска присипаний землею. Причиною нещастя була неосторожність робітника і недогляд зі сторони надзорцїв.

— З товариства сьв. Петра. В члени тов. сьв. Петра вступили і вкладки зложили: о. Горбачевский із Звижня 1 кор., Стефанович з Мильна 2 кор., о. Пилипчук з Гарбузова 2 кор., декан кулицкий з Маркополя складку з акафисту 2·40 кор., о. Коцюба із Зарваницї 4 кор., а о. Кинаш з Хоросна половину з доси розпроданих своїх проповідий 21 кор. Дальше жертвували адвокати краєві: др. Добряньский 12 кор., др. Федак 51 кор., др. Левицкий 2 кор., др. Шафраньский 2 кор., др. Пазеньский 2 кор., др. Лисяк 2 кор., др. Ясиньский 2 кор., др. Заяць 2 кор., др. Соловій Тадей 2 кор. і дальше лїкарі: др. Озаркевич 2 кор., др. Косак 2 кор. і архитекти: рад. Гаврищкевич 4 кор. а Василь Нагірний 11 кор. — Всїм п. жертводавцям складаємо в імени убогих церквей і громад сердечну подяку словами: Благослови Боже любящії благолїпія дому Твого. *Видїл.*

— Пожар рафінерії. З Горлиць доносять телєґрафічно: Вчера перебули ми страшний день. Від полудня до пізної ночи горіла рафінерия нафти в Марямполи віддаленім о $1\frac{1}{2}$ кільометра від міста. Аж коло години 9 вечером пожар спинено. Причина пожару доси не розслїджена. Пожар ширив ся з великою силою і наробив великої шкоди. Маґазин, в котрім були тяжкі олїї, погорів до тла. Лише завдяки енерґічному ратункови оцїлїв маґазин нафтовий і будинок з рафінериєю нафти. Пожар знищив цїлковито кільканайцять збірників зелїзних. Доси ще не можна точно означити, як велика шкода.

— Зелїзничі катастрофи. На шляху Бердичів-Київ, межи стациями Фастовом а Кожанкою, розбив ся дня 26 м. м. особовий поїзд. Якісь злочинцї відшрубували шини від порогів, наслїдком чого перевернула ся льокомотива і чотири ваґони. Жертвою катастрофи упали машиніст і кондуктор, котрі погибли на місци, а надто потерпіло тяжкі рани 8 осіб. Оден з пасажирів бачив в хвили катастрофи сїмох селян, як утїкали від шляху. Найдено також на насипі зелїзні шрубки, котрі відкрутили злочинцї. Дивна річ, що на тім самім місци розбили ся тамтого року два рази поїзди з такої самої причини. Злочинцїв оногдашної катастрофи не відкрито ще доси. — З Петербуга доносять, що на шляху зелїзницї Миколая, межи стациями Осїченкою а Люблиньскою ударив особовий поїзд, що їхав з Петербурга, на товарзій поїзд, причім погиб машиніст, а 8 осіб потерпіло рани. — Велика катастрофа лучила ся перед кількома днями на шляху межи Удіне а Вероною, в північній Італії. Особовий поїзд, що вів 2 баталїони піхоти, зійшов ся з поїздом товаровим. 14 ваґонів войскового поїзду розбили ся на тріски. З під румовища видобуто 16 трупів, а з 97 покалїчених осіб 4 умерло наслїдком ран. Впрочім число жертв ще добре не стверджене.

— По восьмох лїтах віднайдений. В часї виправи Французів на Мадаґаскар в роцї 1895 поручник Р., що належав до корпуса ґенерала Дїшезн, упав тяжко ранений в однїй битві, а видячи неминучу смерть, віддав свому служачому всї папери і поручив попращати жінку і дїти, котрі лишили ся були в Блїд, де єго полк стояв залогою. По битві вояк не міг віднайти трупа свого пана і виповнив єго поручене: доручив жінцї папери. Смерть поручника стверджено з уряду, а вдова в р. 1901 віддала ся другий раз за одного поручника з Альжиру. Тимчасом перед кільканайцятьма днями отець мнимо погибшого офіцира Р. відобрав з міністерства війни лист, в котрім уряд доносить єму, що єго сина віднайдено на Мадаґаскарі, де був в неволї 8 лїт. Урядова вість додає, що офіцир виїхав вже до Франциї, що іменовано єго капітаном і подано до відзначення ордером.

Телеграми.

Відень 4 вересня. Вчера по полудни помер в Екерсдорф на прускім Шлеску австро-угорский амбасадор в Льондонї ґр. Фр. Дейм в наслїдок серцевої хороби.

Будапешт 4 вересня. Є. В. Цїсар принимав нинї о 9 год. на авдиенциї президента міністрів бар. Гедерварі'го і ґр. Андрашого.

Петербург 4 вересня. „Нов. Время“ домагає ся яко важного средства миритeльного для Македониї, помноження також росийских консулятів о 15. То само мусїла би перевести і Австро-Угорщина. Згадана ґазета зазначує дальше, що такий случай був вже раз в 1890 р., коли то Нїмеччина мала в Македониї 5 консулятів, а опісля в однім роцї установила там 15 нових.

Константинополь 4 вересня. Вість о висадженю у воздух кріпости, де сховало ся 250 башибожуків, єсть неправдива.

Константинополь, 4 вересня. Порта в справозданю предложенім амбасадорам росийскому і австро-угорскому доказує, що ватаги ворохобників збирають ся над росийскою границею і під оком болгарскої полїциї дістають зброю і муніцию.

ти, що означає єї отся лїнія по лївім боцї низини. Отсї доми, то село Ґрімпен, де наш приятель, доктор Мортімер має головне місце замешканя. Бачиш, що в округзї трех миль людскі оселї розкинені рідко. Ось посїлість Лефгер Галь, про котру згадує стара рукопись. Будинок, означений трохи дальше, то мешканє природника Степлетона, коли добре тямлю єго імя. Вкінци замічаю два хутори: Гай Тор і Фульмір. Довкола і межи тими домами тягне ся багниста низина. Тут власне розіграла ся драма, отже тут будемо старати ся відкрити тайну.

— То якесь дике і пусте місце?

— Так. Надає ся до великого злочину. Як би лиш диявол забажав коли вмішати ся до людских дїл....

— Отже й ти припускаєш, що єствують якісь надприродні сили?

— Хибаж диявол не може послугувати ся орудєм, що має тїло і кости? Мусимо почати від двох питань: По перше, чи довершено тут взагалї злочин; по друге, який се злочин і в який спосіб єго довершено? Коли здогади др. Мортімера правдиві і коли находимо ся супротив власти, котра виломлює ся з під звичайних правил природи, було би найлїпше дати всьому спокій. Але мусимо вичерпати всї инші ґіпотези, заким задержимо ся на тій послїдній. Зачиним тепер вікно. Може бути, що то менї лиш здає ся, але думаю, що сконцентрована атмосфера помагає зібрати гадки. Тим самим ще не хочу замкнути ся в скринї, щоби основнїйше думати, але се був би льоґічний висновок мого твердженя.... Ну, а ти застановляв ся на сею справою?

— Я міркував над нею майже цїлий день.

— І якаж твоя думка!

— Сам не знаю, що думати.

— Справдї, то справа незвичайна, зовсїм відмінна від инших.... Приміром та зміна слїдів. Ти як поясняєш єї?

— Др. Мортімер впевняє, що сер Черльс Баскервіль перебіг часть алеї на пальцях.

— Повтаряє лиш здогад якогось ідіота, що вів слїдство. Пощо Баскервіль мав проходжувати ся на пальцях!

— Ну отже?

— Він біг, Ватзоне, біг повний розпуки, біг в смертельній тревозї, біг, аж поразив єго удар серця і повалив лицем на землю.

— А пощо утїкав?

— В тім власне полягає цїла загадка. Деякі познаки промовляють за тим, що він з тревоги втратив голову, заким почав утїкати.

— На основі чого так думаєш?

— Припускаю, що причина єго перестраху находила ся на багници, і се видає ся менї дуже імовірним, бо лише чоловік божевільний зі страху може подавати ся назадгузь до свого дому, місто іти, як звичайно, з поглядом наперед. Коли вірити оповіданю цигана, то сер Черльс біг, кличучи о поміч, туди, звідки міг єї як найменше надїяти ся. Впрочім чого він дожидав сеї ночи? Длячого чинив се в тисовій алеї а не в замку?

— Отже думаєш, що він ждав на когось?

— Сер Черльс був чоловік старий та немічний. Можна припустити, що він любив вечерами проходжувати ся, алеж бо земля була вогка а ніч студена! І як се можливе, щоби він стояв з десять мінут на однім місци, як сего здогадуєсь др. Мортімер на основі отрясеного попелу з циґара.

— Колиж бо він мав виходити що вечера!

— Я уважаю се неімовірним, щоби він що вечера вистоював при фіртцї коло багница. Сьвідки зізнали противно, що він вминав багнище. А сего вечера він там ждав. Завтра мав їхати до Льондону.... Річ представляє ся тепер яснїйше.... Ватзоне, подай менї скрипки. Не думаймо про сю справу більше, заждім до завтра на відвідини доктора Мортімера і сер Ґенрія Баскервіля.

(Дальше буде).

Надіслане.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом П. Недопада. (Телефона число 527).